

TISKOVINA

GOZD

in obnovljivi viri

Glasilo za naročnike revije Kmetovalec

- Ko potoček postane hudournik
- Nova generacija vitlov Krpan
- Moj gozd

Nova inovacija sistema MojGozdar je digitalni posestni načrt

V sklopu Evropskega partnerstva za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti (EIP-AGRI) je trenutno v Sloveniji v teku več projektov s tematskega področja »Razvoj in širitev digitalizacije na kmetijskem gospodarstvu in organizaciji pridelave«, katerih glavni cilj je povečanje stopnje digitalizacije v kmetijstvu in gozdarstvu na način, da posamezni kmet ali lastnik gozda razvija in spodbuja uporabo digitalnih orodij.

Med EIP projekti je bil v izvajanju tudi projekt »Elektronsko poslovanje kmetijskih gospodarstev z izrazito gozdarsko dejavnostjo«, katerega vodilni partner je Gozdarski inštitut Slovenije. Projekt ima odobrena sredstva financiranja v višini 347.222,86 evra in se v celoti financira iz razpisa M16.2. Začel se je s 1. avgustom 2020 in bo potekal 36 mesecev (oziroma do 31. julija 2023). Projekti EIP se nanašajo na iskanje rešitev dejanskega problema, ki jih zaznavajo kmetijska gospodarstva pri svojih vsakodnevni opravilih. Vloga svetovalnih, raziskovalnih in razvojnih organizacij je, da identificirajo problem ustrezno strokovno utemeljijo z vsemi potrebnimi informacijami.

Zavod za gozdove Slovenije pripravlja gozdnogospodarske načrte za širša območja, pomanjkljivost trenutne oblike načrtovanja pa je pomanjkanje specifičnih načrtov za posesti na kmetijskem gospodarstvu in pri lastnikih gozdov. Novo razvita inovacija projekta eGOZD stremi k uvajanju elektronskega gozdnogospodarskega posestnega načrta na kmetijskih gospodarstvih. Vzpostavitev digitalnih gozdnogospodarskih načrtov za zasebno gozdno posest predstavlja možnost informiranja lastnikov gozdov o stanju gozdnih fondov, dovoljenem poseku, potrebnih delih v njihovih gozdovih ter predstavlja osnovo dolgoročnih odnosov na relaciji kmetijsko gospodarstvo–izvajalec storitve–odkupovalec lesa.

V sklepnem obdobju projekta je projektna skupina predstavila spletno rešitev za oblikovanje gozdnogospodarskega posestnega načrta. Z rešitvijo je na enem mestu z uporabo interoperabilnosti omogočeno zbiranje in interpretacija podatkov o gozdni posesti, gozdni infrastrukturi in drugih podatkih, ki so objavljeni na različnih javno dostopnih platformah. To je prebojna funkcionalnost, saj so s klikom na miško ali dotikom zaslona prek pametne naprave uporabniku v kateremkoli trenutku na

Digitalna storitev izdelave posestnega načrta MojGozdar je rezultat projekta eGOZD.

voljo podatki o njegovi gozdni posesti. Inovacija v panogo gozdarstva prinaša digitalne tehnološke rešitve, kar za gospodarske deležnike predstavlja časovni prihranek, saj jih pomembno razbremeni administrativnega dela. Posledično jim ostane več časa za ukvarjanje s primarno dejavnostjo. Digitalna storitev vzpostavlja digitalne gozdnogospodarske načrte za zasebno gozdno posest in s tem lastnike gozdov informira o stanju gozdnih fondov, dovoljenem poseku, potrebnih delih v njihovih gozdovih ter predstavlja osnovo dolgoročnih odnosov na relaciji kmetijsko gospodarstvo–izvajalec storitve–odkupovalec lesa.

Strokovna izhodišča za razvoj spletne aplikacije so pripravili raziskovalci Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko na Gozdarskem inštitut Slovenije, medtem ko so programski razvoj inovacije izvedli v novogoriškem podjetju Arcturd.o.o. V projektu eGOZD so poleg navedenih glavnih inovatorjev sodelovali še Zavod za gozdove Slovenije, RACE KOGO d.o.o., Zveza lastnikov gozdov Slovenije in predstavniki kmetijskih gospodarstev kot končni uporabniki (Jure Čas, Sara Berglez Zajec, Srečko Bricman, Leopold Pustinek, Marjana Vošner, Agrarna skupnost Čezsoča, Darko Prezeli in Janez Benedičič).

Digitalne tehnologije omogočajo podporo pri zagotavljanju trajnostnih vidikov pri gospodarjenju z gozdovi in hkrati povečujejo varnost v dobavni verigi. Inovacija nudi nove in poenostavljene možnosti načrtovanja, spremljanja in izvedbe del ter učinkovi-

tejš gospodarjenje z gozdovi na kmetijskih gospodarstvih. Kmetijska gospodarstva tako vstopajo v novo dobo digitalizacije, ki naj bi poenostavila poslovanje z brez-papirnim dokumentnim sistemom vodenja različnih evidenc. Kmetijsko gospodarstvo ali lastnik gozda z elektronskim posestnim načrtom dobi vpogled v podatke o svojih gozdnih ter možnostih za gospodarjenje z njimi v prihodnosti. Razvit sistem jim omogoča, da posestni načrt povezujejo z drugimi digitalnimi storitvami in evidencami. Z uporabo tehničnih informacijskih sistemov je mogoča digitalizacija poslovnih procesov. Z vizualizacijo in ekonomskim vrednotenjem posameznih proizvodnih procesov zasebni lastniki pridobijo boljši nadzor nad stroški proizvodnje gozdnih lesnih sortimentov. Tako si lahko optimirajo lastne različne proizvodne procese na istem delovišču ali enak proizvodni proces na različnih deloviščih ali celo lastno izvedbo zaradi previsokih lastnih stroškov zamenjajo z najetjem izvajalca, kar pomaga pri odločitvi za najbolj optimalno izvedbo del. Z uporabo predstavljene digitalne storitve so kmetijska gospodarstva ali lastniki gozdov korak bližje k izračunu čistega donosa ali dobička na izbrani gozdni posesti. Inovacija je prosto dostopna vsem registriranim uporabnikom spletnega sistema MojGozdar (<https://www.mojgozdar.si>).

Matevž Triplat, Amina Gačo, Jaša Saražin

